

Verslag van bevindingen 2020

Provincie Noord-Holland

4 juni 2021

Aan Provinciale Staten van de Provincie Noord-Holland
T.a.v. mevrouw M. Spoor-Hendriks
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Datum:
04-06-2021

Behandeld door:
drs. M.E. Dubbelman RA

Ons kenmerk:
21033

Onderwerp:
Verslag van bevindingen 2020

Geachte leden van Provinciale Staten,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2020 van de Provincie Noord-Holland uitgevoerd. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen en is bestemd voor Provinciale Staten. Graag lichten wij onze rapportage nader aan u toe.

Hoogachtend,

Publiek Belang Accountants B.V.

drs. R.D.H. Killeen RA MGA

Bijlage: één

Verslag van bevindingen 2020

Inleiding

U heeft ons met de opdrachtbevestiging van 10 juli 2020 opdracht gegeven voor de jaarrekeningcontrole 2020. U ontvangt de controleverklaring bij de jaarrekening 2020 afzonderlijk. Op grond van de wet bevat dit verslag onze bevindingen over de inrichting van uw financiële beheer en financiële organisatie en de mate waarin deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Wij informeren u over (eventuele) afwijkingen en onrechtmatigheden in de jaarrekening en geven adviezen die bijdragen aan het uitvoeren van uw toezichthoudende taak. Voor de rapportage van bevindingen heeft u de ondergrens op € 400.000 gesteld.

In het kort

- Uw medewerkers hebben het jaarrekeningproces goed voorbereid en hebben onze controle deskundig begeleid. Hierdoor is het controleproces soepel verlopen.
 - De jaarrekening is informatief, voldoet aan verslaggevingsregels en is vrij van materiele afwijkingen of onzekerheden.
 - De verbijzonderde interne controles van bijvoorbeeld de baten, de inkopen, de inkomende en uitgaande subsidies, de personele kosten en de betalingen zijn goed gefaseerd over het jaar uitgevoerd, goed gedocumenteerd en van kwalitatief hoog niveau.
 - De administratieve herinrichting is een belangrijke verbetering die veel aandacht van uw medewerkers heeft gevraagd en leidt tot een inzichtelijkere administratie.
 - Tekortkomingen in de IT-omgeving zijn nog niet opgelost en maken uw provincie potentieel kwetsbaar op het gebied van beveiliging en continuïteit.
-

Onze conclusie

Uw organisatie werkt vanaf 2018 gestructureerd aan verbeteringen in de (financiële) administratie, de interne beheersing en de financiële verslaggeving. De resultaten hiervan zijn duidelijk zichtbaar in het jaarrekeningproces en bij de verbijzonderde interne controle.

De controle 2020 leidt tot een beperkt aantal wijzigingen van beperkte omvang in de concept-jaarstukken.

Wat gaat goed?

- De samenwerking tussen uw medewerkers en ons controleteam is evenals vorig jaar zeer goed. De jaarrekeningcontrole is volledig via video-overleg uitgevoerd en kende een soepel verloop, ook omdat de provincie alle dossierstukken digitaal beschikbaar heeft. Uw organisatie is er ondanks de moeilijke omstandigheden in geslaagd het jaarrekeningproces goed te organiseren.
 - De interne controle op de concept-jaarrekening leidt tot een kwalitatief goed document. De verbijzonderde interne controle op de processen is van hoog niveau en de uitkomsten zijn goed gedocumenteerd. De uitdaging is om dit kwaliteitsniveau vast te houden.
 - Hoewel over de definitieve inhoud en invoering van de rechtmatigheidsverantwoording 2021 nog enige onduidelijkheid bestaat, bent u door de goede verbijzonderde interne controle hierop al voorbereid.
-

Verslag van bevindingen 2020

- De inrichting van de financiële administratie was complex. Dit vertroebelde het zicht op de manier waarop processen werden geadministreerd en verminderde voor veel medewerkers de toegankelijkheid van de administratie. Door de herinrichting per 1 januari 2020 is de administratie vereenvoudigd. Dit zal bijdragen aan de efficiëntie van de administratievoering, de kwaliteit van de tussentijdse informatievoorziening, de interne beheersing en de verslaggeving.
- De vaste activa-module is ingericht en de beschikbare kredieten en de cumulatieve bestedingen zijn op juistheid en volledigheid onderzocht. De hieruit voortvloeiende correcties hebben niet geleid tot kredietoverschrijdingen of aanpassing van boekwaarden. De nieuwe activa-module is een belangrijke verbetering die kredietbewaking inzichtelijker en eenvoudiger maakt.

Wat vraagt uw aandacht?

De belangrijkste bevindingen uit onze controle zijn:

- In onze managementletter hebben wij aandacht gevraagd voor de voortgang bij het beschrijven en de inhoudelijke kwaliteit van de procesbeschrijvingen. De hierop genomen actie betrekken wij in onze tussentijdse controle 2021.
- De ICT die relevant is voor financiële processen biedt onvoldoende basis om te kunnen vertrouwen op geautomatiseerde beheersmaatregelen en ondersteunt een meer procesmatige inrichting van de interne beheersing niet. Nog niet alle verbeteradviezen naar aanleiding van onze vorige controles zijn opgevolgd. Uw medewerkers verwachten dat de resterende tekortkomingen in de zomer van 2021 zijn opgelost.
- U beschikt nog niet over een vastgestelde nota beveiligingsbeleid. In samenhang met het voorgaande punt bestaat het risico dat onbevoegden toegang krijgen tot uw netwerk. Omdat onzeker is of back-ups ook offline worden bewaard, bestaan risico's voor de continuïteit van uw automatiseringsomgeving.
- Het jaarrekeningtraject in belangrijke mate afhankelijk een beperkt aantal medewerkers. Om kwetsbaarheid van uw organisatie voor het volgend jaarrekeningtraject te vermijden zorgt u voor verdere verbreding van kennis binnen uw organisatie.
- In het inkoopproces en bij de memoriaalboekingen dwingt de administratie geen functiescheiding af. Buiten de administratie om is functiescheiding aangebracht zodat het vier-ogen principe wordt toegepast bij de memoriaalboekingen.

Het beeld van uw jaarrekening

De jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 11,2 miljoen. Tijdens het jaar is € 40,1 miljoen meer onttrokken aan reserves dan toegevoegd. Zonder deze tussentijdse reservemutaties, is het nadelig resultaat € 28,9 miljoen. Dit betekent dat 'het vermogen' van de provincie in 2020 met € 28,9 miljoen is afgenomen.

Afgezet tegen de gewijzigde begroting 2020 blijven de werkelijke lasten achter. Totaal wordt circa 91,5% van de begrote lasten gerealiseerd (2019: 81,6%). Op geen van de programma's is sprake van een overschrijding van de begroting na wijzigingen. De onderbestedingen op programma's is een jaarlijks terugkerend patroon. De jaarrekening bevat per programma een toelichting op de achtergrond van de verschillen tussen begroting en realisatie. De gerealiseerde baten liggen boven begroting. Door lagere lasten en hogere baten is het begrote tekort voor reservemutaties van € 82 miljoen in werkelijkheid een tekort van € 28,9 miljoen.

Verslag van bevindingen 2020

Uit verantwoordingsoogpunt is sprake van verklaarbare verschillen. Uit beleidsmatig oogpunt adviseren wij om te onderzoeken hoe dergelijke grote verschillen kunnen worden voorkomen. Zodoende loopt de jaarlijkse verantwoording meer in de pas met de meest actuele begrotingsinzichten.

Tenslotte kan nog een belangrijke indicator worden gevonden in de ontwikkeling van het EMU saldo. Uit deze variant op het kasstroomoverzicht voor overheden blijkt dat de provincie in 2020 € 129,6 miljoen meer heeft uitgegeven dan ontvangen. Dit hangt vooral samen met een toegenomen investeringsniveau.

Uitkomsten Verbijzonderde Interne Controle

De verbijzonderde interne controle op de inkopen, de betalingen, de subsidieverstrekingen, de personele kosten, de baten en de memoriaalboekingen is binnen uw provincie de afgelopen jaren gegroeid naar een kwalitatief hoog niveau. Ook de tijdigheid van uitvoering is verder verbeterd. In de uitvoering van de verbijzonderde interne controle wordt meer dan voorheen ook inzet gevraagd van de lijnorganisatie. Hierdoor wordt de betrokkenheid bij de onderzochte onderdelen binnen uw organisatie verbreed.

De interne controles wijzen nauwelijks op afwijkingen voor getrouwheid en rechtmatigheid. Hierdoor hebben wij onze gezamenlijke risicoanalyse voor 2020 herijkt, waardoor het aantal steekproefposten is verminderd. Dit bespaart tijd van uw medewerkers zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en de betekenis van de uitgevoerde controles.

Uitkomsten jaarrekening- controle

Onze jaarrekeningcontrole gaf aanleiding tot een beperkt aantal correcties. De doorgevoerde correcties betroffen overigens grotendeels posten, die op het aanvangsmoment van de controle door uw organisatie als onzeker zijn aangemerkt, bijvoorbeeld door ontbrekende informatie van derden en het daarmee samenhangende (in)schattingselement.

De jaarrekening is informatief, voldoet aan verslaggevingsregels en is vrij van materiele afwijkingen of onzekerheden. Er zijn geen ongecorrigeerde afwijkingen boven de door u vastgestelde rapporteringstolerantie.

SiSa

Met de SiSa-bijlage legt u verantwoording af over de besteding van de middelen die de provincie ontvangt van het Rijk. Omdat in 2020 totaal 17 veelal meerjarige regelingen onder de SiSa-verantwoording zijn gebracht, is de SiSa-bijlage uitgebreider dan in eerdere jaren, toen over 4 regelingen verantwoording werd afgelegd. Dit leidt tot een aanzienlijke extra administratieve last voor uw medewerkers en controlewerk voor ons. Uw verbijzonderde interne controlemedewerkers en wij hebben de SiSa-controle dit jaar tijdens de jaarrekeningcontrole samen uitgevoerd. Dit gaf aanleiding tot diverse aanpassingen die in de definitieve tabel zijn gecorrigeerd. Wij adviseren om de verantwoordelijkheid voor de SiSa-bijlage centraal in de lijn te beleggen. Dit stelt de verbijzonderde interne controle in staat om gedurende het jaar al controles uit te voeren, vermindert de kans op afwijkingen en draagt bij aan een succesvolle afrekening van de SiSa-bijdragen met het Rijk.

Verslag van bevindingen 2020

Interne beheersing

De managementletter uit november 2020 bevat onze bevindingen en adviezen over de interne beheersing. Onze conclusies waren:

- De provincie heeft € 110 miljoen beschikbaar om de gevolgen van de Coronacrisis op te vangen. Voor de bijdragen op grond van Motie 41 gelden gedetailleerde voorwaarden. De voorwaarden maken het voor uw provincie lastig om achteraf inzicht te krijgen in de rechtmatige besteding van de middelen. Wij adviseren u deze voorwaarden uitsluitend te betrekken in de toekenning van bijdragen vooraf en niet in de afrekening achteraf. De verantwoording van de toegekende bedragen heeft de aandacht van uw organisatie.
- Uw verbeterprogramma Financiële hygiëne dekt aandachtspunten voor de interne beheersing goed af
- De voortgang en inhoudelijke kwaliteit van procesbeschrijvingen vragen aandacht
- Voor de juiste toerekening van subsidielasten aan boekjaren heeft uw provincie een grensbedrag bepaald, dat nog door Provinciale Staten zal worden bekrachtigd. Het voorgestelde grensbedrag voldoet aan de voorwaarden die het BBV hieraan stelt. Boven het grensbedrag worden subsidies op basis van voortgang van het gesubsidieerde project toegerekend aan het verslagjaar.
- Tekortkomingen in de IT-omgeving leiden tot risico's voor de betrouwbaarheid en de continuïteit van gegevensverwerking.

U heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in het verbeterprogramma voor de jaarverslaggeving, het financiële beheer en de interne beheersing. Dit leidt duidelijk tot resultaten. Wij blijven met uw organisatie in gesprek om samen accenten te leggen die voor de verslaggeving en controle essentieel zijn.

Ook tijdens de afgelopen controle hebben wij met elkaar belangrijke onderwerpen afgestemd zoals de verwerking van aangekochte stikstofrechten, de rechtmatigheid van corona-steun, de moties 40 en 41, vergoedingen voor Openbaar vervoer en het onderscheid tussen investeringen en onderhoud. Wij ervaren deze afstemming over belangrijke onderwerpen en vraagstukken als proactief en constructief.

De belangrijkste aandachtspunten voor de interne beheersing zijn:

- De voortgang in verbeteringen op het gebied van ICT-beheermaatregelen, door het belang van een goed beveiligde IT-omgeving voor uw bedrijfsvoering en informatievoorziening en vanuit het oogpunt van continuïteit en betrouwbaarheid.
- De voortgang en inhoudelijke kwaliteit van de procesbeschrijvingen, inclusief (fraude)risicoanalyse, getroffen beheersmaatregelen en relevante IT-omgeving.
- In enkele processen (inkopen en memoriaalboekingen) dwingt de administratie geen functiescheiding af. Buiten het administratieve systeem om zijn maatregelen getroffen die zorgen voor functiescheiding bij het maken van memoriaalboekingen.

Overige controle-bevindingen

Oostelijke Vechtplassen

Uw provincie heeft via het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen afspraken gemaakt over de realisatie van een groot aantal projecten in het gebied Oostelijke Vechtplassen. De middelen voor deze projecten worden door de deelnemers ondergebracht bij het Nationaal Groenfonds, dat optreedt als bankier. De bankrekening bij het Nationaal Groenfonds staat op naam van uw provincie.

Verslag van bevindingen 2020

Voor de verschillende projecten in het gebiedsakkoord is de provincie penvoerder, maar ook andere deelnemers treden op als penvoerder. De verdeling van verantwoordelijkheden over verschillende partijen en de wisselende verhoudingen in financiering en bevoorschotting van de projecten maken de administratievoering en verantwoording van deze projecten complex.

De realisatie van projecten tot en met 2020 is nog van relatief beperkte omvang. Wij adviseren u in 2021, voordat de omvang van de projecten toeneemt, de administratie op eenduidige en inzichtelijke wijze in te richten. Wij zijn graag bereid hierin mee te denken.

Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen moet inzicht geven in hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Ook moet worden aangegeven welke beleidsuitgangspunten ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd. De jaarstukken geven wel inzicht in de dekkingspercentages van de leges, maar de hiervoor genoemde informatie is niet beschikbaar. Voor het beeld van de jaarstukken 2020 achten wij dit niet materieel en heeft het ontbreken van de informatie geen invloed op ons oordeel. Wij adviseren om deze informatie wel op te nemen in de jaarstukken van volgend jaar.

Verwerking van projectsubsidies

Provincies verstrekken veel subsidies met een projectmatig karakter. Daarbij is onderscheid in projecten binnen één boekjaar en projecten die boekjaar overschrijdend zijn. Doorgaans zijn aan de subsidie voorwaarden verbonden zoals het doen van inspanningen en/of het leveren van prestaties. De vraag is in welk jaar de last die samenhangt met dergelijke subsidies moet worden genomen. Is dit in één keer in het jaar waarin de meerjarige subsidie wordt toegekend, of worden de lasten toegerekend aan toekomstige jaren waarin de prestaties worden geleverd?

In mei 2020 heeft de Commissie BBV duidelijkheid gegeven over de verwerking van projectsubsidies. De reactie van de Commissie BBV is tot stand gekomen in nauw overleg tussen het IPO, accountants (onder meer ons kantoor), de Commissie BBV en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De uitwerking van het uiteindelijke standpunt heeft vanaf het najaar 2018 geruime tijd gevraagd. De reden hiervoor is dat een eventuele koerswijziging voor provincies ingrijpende gevolgen kan hebben voor de presentatie van het (eigen) vermogen en de jaarresultaten. Ook betekent dit een zware belasting omdat doorlopend inzicht moet bestaan in de voortgang van projecten die in belangrijke mate door derden worden uitgevoerd.

De uitkomst van de reactie van de Commissie BBV is op hoofdlijnen dat de last wordt verantwoord in het jaar waarin de subsidieontvanger start met de uitvoering van de activiteiten op basis van de startdatum van de projectperiode in de subsidieverleningsbeschikking, tenzij:

- De verstrekte subsidie een boekjaar/exploitatiesubsidie betreft en uit de subsidiebeschikking blijkt onomstotelijk dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verleend in één of meerdere volgende jaren zal plaatsvinden. In dit geval worden de lasten genomen in het jaar /de jaren waarin de activiteiten worden uitgevoerd.
 - De verstrekte subsidie een projectsubsidie betreft die boekjaar overschrijdend is en het individuele subsidiebedrag het gedefinieerde grensbedrag overschrijdt. In dit geval wordt bij afgifte van de subsidieverleningsbeschikking op basis van het bestedingsritme van de begrote jaarlijkse kosten zoals opgenomen in de subsidieverleningsbeschikking, toegerekend aan de betreffende boekjaren.
-

Verslag van bevindingen 2020

De Commissie BBV stelt verder: “De lasten van meerjarige projectsubsidies kunnen tot een door Provinciale staten vast te stellen grensbedrag volledig aan het jaar van beschikken worden toegerekend. Het grensbedrag dient zodanig te worden bepaald dat het totale financiële effect niet dermate materieel is dat het principe van het stelsel van baten en lasten in geding komt. Voorts is het van belang het eventueel toepassen van de optie en de hoogte van het grensbedrag te laten vaststellen door Provinciale staten. Gezien het openbare en raadpleegbare karakter van de financiële verordening leent deze zich hier het beste voor.”

Eind 2020 heeft de Commissie BBV het grensbedrag nader gedefinieerd door dit te maximaliseren op 0,25% van het totaal van de lasten in het jaar, inclusief toevoegingen aan bestemmingsreserves. Uw organisatie heeft het grensbedrag voorsnog bepaald op € 1,5 miljoen. Dit grensbedrag zal nog door Provinciale Staten worden vastgesteld. Wij vinden dat dit grensbedrag past binnen de regels van de Commissie BBV en dat de administratieve lasten voor uw provincie hiermee niet onnodig toenemen.

De commissie BBV noemt verder nog enkele uitgangspunten waaraan het subsidieproces moet voldoen, zoals:

- De subsidiebeschikking is de uitkomst van een zorgvuldig doorlopen subsidieproces. Daarin wordt op basis van de informatie van de aanvrager vastgesteld wanneer bestedingen in relatie tot inspanningen of prestaties plaats zullen vinden. De provincie beoordeelt of deze informatie betrouwbaar en reëel is.
- De aanvrager dient te melden wanneer afwijkingen ontstaan en dient afhankelijk van het subsidiebedrag (tussentijds) verantwoording af te leggen. Bij (majeure) afwijkingen wordt een gewijzigde subsidiebeschikking afgegeven.
- De subsidiebeschikking is leidend voor de verantwoording van de lasten. In de subsidiebeschikking wordt de projectperiode genoemd. De start van het project wordt in de subsidiebeschikking vermeld, zodat duidelijk is wanneer de activiteiten en daarmee de levering van de prestaties start. Voor de start van het project wordt bedoeld op de werkelijke start van de gesubsidieerde activiteiten.

Wij adviseren u de gevolgen van deze uitspraak van de Commissie BBV voor uw subsidieproces te inventariseren en te verwerken.

Onze risicoanalyse en controlewerkzaam heden

De controlestandaarden schrijven voor dat wij u informeren over de belangrijkste risico's die wij bij onze controle onderkennen. Onze controle heeft zich gericht op de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties. Naast gebruikelijke controlerisico's, zoals de volledigheid van opbrengsten, de juistheid van kosten en het voldoen aan verslaggevingsregels, geven wij in het bijzonder aandacht aan de risico's die samenhangen met doorbreking van functiescheiding door de leiding.

Onze risicoanalyse

Wij hebben in augustus 2020 onze risicoanalyse gedeeld met de Rekeningencommissie. Wij hebben met u de belangrijkste risico's besproken die wij onderkennen bij onze controle. Vanuit deze risicoanalyse heeft onze controle zich in het bijzonder gericht op:

- Rechtmatigheid van de aanbestedingen
 - Juistheid van inkopen, personele lasten en subsidielasten, in het bijzonder gerelateerd aan verstrekkingen tegen de achtergrond van de Corona-crisis
 - Juiste toerekening van subsidielasten aan jaren
-

Verslag van bevindingen 2020

- Volledigheid van de baten
- Juistheid van de presentatie en waardering van deelnemingen en van gronden
- Doorbreking van interne beheersing door het management
- Voldoen aan de verslaggevingsregels van het BBV en de juistheid van de WNT-verantwoording

Onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en opsporen van fraude berust bij degenen die belast zijn met governance en bij de directie. Het is onze verantwoordelijkheid om onze controle te plannen en uit te voeren om redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel geen materiële onjuistheden bevat, of die nu worden veroorzaakt door fraude of door fouten.

Omdat onze controle niet bestond uit een uitvoerige controle van alle transacties, die nodig zou zijn om fouten of fraude aan het licht te brengen, kan het zijn dat bij onze controlewerkzaamheden geen materiële fraude is geconstateerd. Al wordt door effectieve interne beheersingsmaatregelen de kans dat fouten of fraude voorkomen en onopgemerkt blijven, kleiner, die mogelijkheid wordt niet uitgesloten. Daarom kunnen wij niet garanderen dat eventuele fouten of fraude worden ontdekt.

Tegen de achtergrond van het frauderisico werden controlewerkzaamheden uitgevoerd

Zoals overeengekomen in onze controleaanpak omvatten onze werkzaamheden onder meer besprekingen met gedeputeerde staten, provinciesecretaris, directieteam en (concern)control over de interne beheersingsmaatregelen, managementschattingen, bijzondere transacties buiten de normale gang van zaken, de Wet Normering Topinkomens en memoriaal boekingen.

Op basis van onze frauderisicobeoordeling hebben wij de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- Navragen of sprake is van bekende fraudesignalen of fraudegevallen bij management en college.
- Het evalueren van de organisatie- en governance structuur, de interne beheermaatregelen, de informatiesystemen en cultuur en gedrag in relatie tot fraude.
- Het aanbrengen van onvoorspelbaarheid in onze controlewerkzaamheden.
- Het evalueren van de rationaliteit van eventuele belangrijke ongebruikelijke transacties en het beoordelen van schattingen.
- Het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden op de naleving van de Europese aanbestedingsregels en steekproefsgewijs vaststellen dat aan de verantwoorde investeringsbedragen geleverde prestaties ten grondslag liggen.
- Het beoordelen van de aard van hoger-risicojournaalposten en overige aanpassingen in de administratie en het evalueren van de belangrijkste oordeelsvormingen en veronderstellingen voor een mogelijke tendentie door provincie Noord-Holland. Bij identificatie van onverwachte journaalposten hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden omvatten ook het testen van transacties op basis van brondocumenten.
- Het zorgen voor een professioneel kritische instelling van ons team.

Onze beroepsorganisatie heeft de Tweede Kamer toegezegd om accountantskantoren binnenkort te verplichten om in de controleverklaring aan te geven welke werkzaamheden zijn verricht in het kader van frauderisico's en de eventuele bevindingen. Bij wijze van pilot is ons gevraagd om deze toelichting in de controleverklaring op te nemen. Om die reden bevat de controleverklaring over 2020 een aanvullende paragraaf.

Tijdens onze controle van de jaarrekening 2020 zijn geen aanwijzingen voor fraude gesignaleerd.

Verslag van bevindingen 2020

Frauderisico-analyse

Uw organisatie beschikt niet over een actuele frauderisico-analyse die inzicht geeft in de mogelijke frauderisico's en die de beheersmaatregelen benoemt om de gevolgen van frauderisico's zoveel mogelijk te beperken. Hierdoor is fraude-analyse en fraudepreventie geen zichtbaar onderdeel van uw interne beheersing. Wel merken wij uit gesprekken met uw medewerkers dat belang wordt gehecht aan het vermijden en ontdekken van fraude.

Wij adviseren u om de frauderisico-analyse op te stellen en deze periodiek te agenderen in uw management en college van gedeputeerde staten. Dit draagt bij aan het actueel houden van het inzicht in de kwetsbare plekken in uw organisatie. Mogelijke gespreksonderwerpen zijn de aard, frequentie en diepgang van de uitgevoerde frauderisicoanalyses, de uitkomst daarvan en de manier waarop de organisatie de frauderisico's opvolgt en monitort.

Rechtmatigheid

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door Provinciale Staten geautoriseerde begroting.

Begrotingsoverschrijdingen

Begrotingsafwijkingen die in formele zin onrechtmatig zijn maar niet meetellen voor het oordeel over de rechtmatigheid van de accountant moeten worden opgenomen in ons verslag. Provinciale Staten moeten deze afwijkingen bij het vaststellen van de jaarrekening expliciet autoriseren. Over 2020 hebben zich geen begrotingsoverschrijdingen voorgedaan.

Investeringskredieten

Wij zijn ook nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door Provinciale Staten geautoriseerde kredieten. Wij hebben hierbij geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

De Kadernota rechtmatigheid regelt dat indien geen M&O-beleid bestaat of het M&O-beleid feitelijk niet wordt nageleefd, de accountant dit rapporteert in het verslag van bevindingen, maar niet meeweegt in het oordeel over rechtmatigheid. Wij hebben begrepen dat de provincie geen specifiek M&O-beleid heeft vastgelegd.

In de externe en interne regelgeving zijn wel diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw provincie heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik in enige mate onderdeel gemaakt van de interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Vanaf 2021

Het is de verwachting dat het college van gedeputeerde staten met ingang van 2021 een rechtmatigheidsverantwoording zal afgeven. De Commissie BBV heeft hiervoor een modelrechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd. De modeltekst zal door de provincie opgenomen moeten worden in de jaarrekening, op het moment dat de wetgeving is aangepast. Uw organisatie moet een proces inrichten waarbij het college van gedeputeerde staten zelf tot een oordeel kan komen over de financiële rechtmatigheid van transacties.

Verslag van bevindingen 2020

Dit betekent dat:

- Een normenkader wordt vastgesteld
- Gedeputeerde staten toetsen aan het normenkader
- Gedeputeerde staten rapporteren rechtmatigheidsfouten en eventuele onzekerheden
- De accountant de rechtmatigheidsverantwoording van Gedeputeerde staten betreft bij het accountantsoordeel over de jaarrekening
- Provinciale staten met Gedeputeerde staten spreken over de bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

De Commissie BBV heeft eind 2020 een herziene Kadernota rechtmatigheid opgesteld, waarin de uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen. Momenteel is nog geen sprake van een definitieve wetswijziging, maar is de verwachting nog wel dat deze voor 2021 (met terugwerkende kracht) van toepassing zal zijn.

SiSa-bijlage

Met de SiSa-bijlage legt u verantwoording af over de besteding van de middelen die de Provincie Noord-Holland ontvangt van het Rijk. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden rapporteren wij over resterende fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met onderstaande tabel, die wij ook moeten opnemen als geen fouten of onzekerheden resteren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
BZK C13	Regeling Spuk ontzorgingsprogramma	geen	0	
BZK C26	Culturele voorzieningen provincies	geen	0	
BZK C41	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw	geen	0	
IenW E1	Regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-bedrijven 2020	geen	0	
IenW E10	Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes	geen	0	
IenW E12	Regeling specifieke uitkeringen N-wegen	geen	0	

Verslag van bevindingen 2020

lenW E13	Slimme laadpleinen	geen	0
lenW E15	Regeling Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2020-2023	geen	0
lenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	geen	0
lenW E34	Incidentele specifieke uitkering iDiensten Mobiliteit	geen	0
lenW E37	Regeling Wilhelminasluis	geen	0
lenW E38	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur	geen	0
lenW E43	Energiehaven	geen	0
EZK F12	Eenmalige specifieke uitkering voor de uitvoering van regionale MIT-regeling 2018-2023	geen	0
LNV L1	Jong Leren Eten-uitkeringen	geen	0
LNV L7	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	geen	0
LNV L10	Regeling specifieke uitkering Impuls Veenweiden	geen	0

Tijdbesteding

Eén van de maatregelen van onze beroepsgroep voor verdere verbetering van de kwaliteit van de accountantscontrole is dat de accountant aan het toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde rechtspersoon rapporteert hoeveel uren hij verwacht te besteden en daadwerkelijk heeft besteed aan de uitvoering van de jaarrekeningcontrole. In overeenstemming met deze maatregel hebben wij onderstaand de geraamde tijdbesteding weergegeven ten opzichte van de werkelijke tijdbesteding. In de begrote uren was geen rekening gehouden met extra controle op de SiSa-regelingen. Omwille van de vergelijkbaarheid hebben wij deze uren niet opgenomen in de kolom "Werkelijk bestede uren". De aan deze SiSa-regelingen bestede extra tijd betrof 70 uur.

Functieniveau	Begrote uren	Werkelijk bestede uren
Registeraccountants	350	442
Senior manager	260	354
Overige medewerkers	300	240
Specialisten	160	124
Totaal	1.070	1.160

Bijlage 1: De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen de Provincie Noord-Holland en Publiek Belang Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle ook zijn geen meningsverschillen met het management geweest. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke auditplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voldoende voor de doelstelling van onze controle.

De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Provincie Noord-Holland. Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als provincie mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw provincie en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in uw controleprotocol. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de toepasselijke materialiteitsgrenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen rapporteren wij fouten en onzekerheden die de vastgestelde rapportagetolerantie overschrijden en overige bijzonderheden die naar onze mening van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).